

Előfizetési árak:

Egész évre 8 korona
Fél évre 4 korona
Negyed évre 2 korona
Egy szám ára 20 fillér
Nyilttér sora 40 fillér

FELVIDÉKI HIRADÓ

Hirdetéseket felvesz a
punk kiadóhivatala és az
Általános Tudósító Vi-
dédi lapok központi hir-
detési osztálya Budapest
VII., Erzsébet-körút 41.

POLITIKAI HETILAP

A „Nár. Nov.“ támadása Apponyi gróf ellen.

Björnsonnak Apponyi gróf ellen intézett közismert rágalmai után most a „Národnie Noviny“ pályázik hasonló kétes értékű dicsőségre. — Hogy a Björnsoniádák fölött a józan külföld napirendre tért és hogy a kudarc után újabb informátort fognia nem sikerült, most magába a tót nemzetiségi központba szorult a szerep.

Apponyi gróf, akinek neve a magyar közoktatásügy történetében a megújulás korszakát jelenti, éppen nagy tevékenységénél fogva vált céltáblájává az érvényesülésekre féltékeny elemeknek. A hajsza célja, hogy személyének nagyra nőtt politikai hitelét és rettegett intézményei tekintélyét lerontsák, már kezdettől fogva szembe állította őket, mert benne látták terjeszkedésük akadályait s intézményeiben azt a fenyegető veszélyt, hogy politikai intézkedésük a jövőben lehetetlenné tétetik.

A hamis vádak, miket eddig az informátorok emeltek ellene, éppen könnyen bizonyítható alaptalanságuk miatt hatástalanoknak bizonyultak. A rágalom egyre-inásra nyilazott, de sérteni nem volt képes s az eredmény legfőljebb a nemzetiségek valódi fölismerése volt. Most azonban számítva arra, hogy az eddigi hajsza is itt-ott rést üthetett már tekintélyén s hogy politikai megbízhatósága iránt a hitelt megingatni néhol talán mégis sikerült: ennek az eredménynek a megerősítésére olyan dolgok után kutattak, a melyek legalább látszatra a bizonyíték erejével szolgálják a célt.

Főlástak tehát egy levelet, melyet Apponyi gróf 1877-ben a felső árvai kerület választóíhoz intézett, amikor azok a képviselőjelöltség elfogadására kérték őt fel.

A levél teljes szövege a következő:

„Mély sajnálkozásom tárgyát képezi, hogy a kerület derék lakóihoz saját nyelvükön nem szólhatok; de ezen hátrány érdekében, melyet elmozdítani feladatomban leend, vigasztal annak tudata, hogy közös és ismert elveket vallunk. Arvaváralja, 1877. Március 18-án. Gróf Apponyi Albert, képviselőjelölt.“

Kommentár nincsen hozzá, mert azt mondja a lap, hogy eleget mond a levél maga is. Azt hisszük azonban, hogy ebben a ténykedésben több része volt a számításnak, mely a rosszakaratu kritikát így könnyebben és biztosabban vélte föltámasztani; mintha a levél magyarázásával s az akkori körülmények felsorolásával annak kritikái értékét kezdi ki.

Nem Apponyi gróf védelmezésére vállalkoztunk itten s amikor a kérdéssel mégis foglalkozunk, tisztára az a szempont vezérel bennünket, hogy ebből az újabb támadásból is kimutassuk a nemzetiségi tábor megbízhatóságát, amikor vádjaikat a tények megtoldásával vagy megkurításával emelik.

Ebben az esetben az utóbbi alakot rántottak elő. Mert itt a „Národnie Noviny“ valamit nagyon elfelejtteni igyekezett.

Leadta a levelet, amely kétségtelenül tót nyelvű választókhöz intéztetett, de különösképpen szükségtelennek tartotta megjegyezni, hogy a kerület politikai hitvallása egészben véve 30 év előtt nem volt a mai nemzetiségi kerületekéhez hasonló, hogy a kerület politikai magatartása a magyar állameszme szempontjából nem igen volt kifogásolható s így a kerület vezérférfainak elvei és az akkori nemzeti párt programja nem mutathatótt olyan nagy különbsége-

ket, hogy azokkal Apponyi gróf „közös és ismert elveket“ is bátran ne vallhatott volna.

De föl kell tételeznünk, hogy a jelölt és kerülete annyira ismerték egymást, hogy amikor közös és ismert elvekről volt szó közöltük, sokkal inkább a nemzeti párt elvei voltak azok, mint máséi, annál is inkább, mert a párt feje képviselte azokat, akiről olyan megalkuvást feltételezni, hogy a párt elvein a nemzetiségek szájaize szerint korrigált volna, feltételezni nem lehet.

Egyébként Apponyi a meghívás után joggal föltehette, hogy vele közös és ismert elveket vallanak azok, akik őt képviselőjükül szemelték ki.

És így, ha teljesen elejtjük is azt a föltevést, hogy a levél a magyar állameszme szempontjából teljesen megbízható kerülethez intéztetett és elfogadjuk a „Národnie Noviny“-nak a sorok közül kiérezhető vádját, hogy ez igenis öntudatra ébredt nemzetiségieknek szólt, akkor nem változtat a tényen semmit, ha a jelölt a vezéremberekről jóhiszeműleg fölteszi, hogy politikai szempontból vele közös elveket is vallanak.

Főnmaradna még a vádaskodásnak az a része, hogy a tót nyelvvel szemben egykor más, kedvezőbb véleményvel volt, mint ma, amikor nézetük szerint törvényeivel azt üldözöbe vette.

Evvel szemben csak röviden utalunk Apponyi gróf többször tett kijelentésére, melyben a nemzetiségi nyelvek létjogát mindenkor elismerte és az ő kormányzása alatt meghonosult gyakorlatra, mellyel — éppen az ő rendeletére — a nemzetiségi nyelveket már az állami intézetekben is művelni kezdik. Élő emlékezetünkben van még egy rendeletem, amellyel az állami tanítóképzőkben egy-egy nem-

Links Adolf
butorkereskedő és esztergályos
Turócszentmárton, főter
(Lówy Zsigmond mézáros házában).

**Állandó raktár: Divánok, író-
asztalok, tükrök, képek. Teljes
háló- és ebédlő-berendezések!**

zetiségi nyelv megtanulását kötelezővé teszi, még a született magyar növendékekre nézve is. Hol tehát az az üldözés, melyet állandóan és oly fennen szeretnek hangoztatni?

Ismételjük azonban, nem a támogatást akartuk visszaverni, amely gróf Apponyi politikai hitelén egyébként csorbát ugy sem ejtett volna, célnak csak ennek a legujabb vádaskodó eszköznek fölmutatása és megismeretése volt. Hadd lássuk meg igazi színében a fegyverek egyikét, melyekkel vezérferfaik tekintélyének leszorítására s így politikai megbízhatóságukra törnek.

—ár.

Cseh hangok Andrassy gróf politikájáról. A prágai „Čas“ 338. számában Magyarország ügyei iránt való különös érdeklődésben Andrassy grófnak mult heti parlamenti beszédével foglalkozik, amellyel Maniu nemzetiségi képviselő támadására felelt. Sokszor hallhatta ugyan már a lap a nemzetiségi igazgatásról nálunk kialakult elméletet, amely csak az agitátorokat mint főbujtókat látja, s a vak tömeggel legfeljebb csak annyiban számol, amennyiben ez amazok kezében már könnyen kezelhető eszközzé stlyed, mondjuk, sokszor hallhatta ezt, mégis hogy Andrassy szájából is azt kellett hallani, kesert kritikát vált ki belőle.

Nem tetszik neki, hogy Andrassy olyan meggyőzően tudott beszélni „a jó népről és a rosszmájú agitátorokról“, a nemzetiségek egyesületi szabadságáról, kulturális egyesületeiről s a nemzetiségeknek ezekkel a jogokkal való visszaéléseiről és végül arról, hogy

ő: Andrassy a nemzetiségek jorainak tiszteltetés mellett állandóan figyelemmel kíséri törekvéseiket s politikai terveikkel mindenkor szembehelyezkedik.

Mindezzel kapcsolatban kijelenti a „Čas“, hogy az ilyen előítéletes kormányzás, ne csodálkozzunk, ha szélsőségekre ragadtatja majd tőrijainkat. Elpanaszolja, hogy nyelvük miveltetésére terük nincsen s aki avval közelebből megismerkedni kíván, annak Prága iskoláit kell látogatni, különben saját anyanyelvének ismerete nélkül marad. De azért Ballagiért, aki az egyetemen a tót tanszék föllállítását követelte, szintén nem nagyon lelkesedik. Kifogásolja, hogy az ilyen kulturális tényben is nemzetiségi kérdést kerestünk akkor, amikor azt a tót ifjaknak a csehországi főiskolától való visszatartásuk érdekében állítanak föl. Szerinte egyszer ugys eljön az idő, amikor minden tanulni vágyó tótot a cseh iskolák falai fognak magukba zárni; nem a mai viszonyoktól, hanem azoktól féljen aztán a magyar. — Végül avval, hogy a tótok ha jobb taktikával élnének, a nemzetiségi törvény elhagatására már régen avval feleltek volna, hogy minden diákot a cseh iskolákra küldtek volna, legalább addig a határig, ameddig a magyar törvény azt megengedi. Akkor a magyarok a tót gimnázium kérdésében sokkal engedékenyebbek lennének, mert vannak ők olyan jó mesterek, hogy két rossz közül a kevésbbé rosszat válasszák.

Tehát újból csak a cseh iskolák! Ettől hangzik most minden cseh lap s szinte tülkednek a versenyben, mely a tótoknak való igazertekben s az ifjuságnak kilátásba helyezett előnyökben csucosodik ki

A „Čas“ itt szintén hasonló reklámot irt. A tót gimnázium és az egyetlen tót tanszék csak dicslet, melyek mögött a cseh iskolák annál jobban érvényesüljenek. Egységüket

olyan erősnek hiszi, hogy a tót ifjak kívándorlását a jövőben el kell már nézünk, vagy — tót gimnáziumokat állítunk magunk. Mi egy harmadik eshetőséget is tudunk, sem az egyiket, sem a másikat nem engedélyezni. Ez az a valami, amivel a „Čas“ számolni elfelejtett.

Szláv iroda Londonban. A magyarországi nemzetiségek minden követ megmozdítanak, hogy a külföld figyelmét magukra vonják. Bontó és gyalázkodó törekvések propagálása végett, mint a prágai szláv újságírói kongresszus alkalmával megemlékeztünk, elhatározták, hogy egy szláv informáló irodát állítsanak fel, mely azután eszméik szolgáltatában az egész kontinens elátná azokkal a gyalázkodó pamfletekkel, melyekből már eddig is sok látott napvilágot. Az irodát Londonban szándékoznak felállítani. Vezetője *Hlinka* András és *Juriga* Nándor lesz, kik államfogházbüntetésük leteltével azonnal Londonba költöznek s e célból máris alaposan tanulják az angol nyelvet fogságukban.

Tisztviselőink és a lakáspénz.

A magyar kormány a mindinkább előtérbe nyomuló lakásmizériákkal szemben még a folyó év elején oly kijelentést tett, hogy a folyton emelkedő lakbörékkel szemben módot fog nyujtani arra, hogy a tisztviselői kar ne legyen kénytelen lakásbérét a megélhetésre amugy is csak kiméren elégséges fizetésből pótolni, vagyis kijelentette, hogy a lakásbéreket a jelentkező szükségleteknek megfelelőleg az év utolsó negyedétől kezdődőleg újból rendezni fogja.

A tervbe vett rendezés a budapesti jelenlegi lakáspénzen épült volna fel akként, hogy az egyes vidéki városokban — a kikutatott

T Á R C A.

A sas.

Irta: Balla Miklós.

Nehéz felhő fekdűt a bércoromra,
Nyögött alatta a sötét vadon,
Az őszi szél sirámos harsonája
Átalsüvölt a tarlott galyakon.

A völgybe hajló szikla csucsos orma
Megmozdul lassan, méltóságtele
És mint a felhő: szétterülve hosszan
Emelkedik a végtelen fele.

Most megleb. g. Irányát változtatja
S megáll a légben sziklamereven,
Majd birodalmát körülkavarogva
Átalsuhan a buja völgyeken.

És hirtelen, miként az égi villám,
Hatalmasan, mint szélvész gondolat
Csap lefelé mérhetetlen légi útján —
Zsdkmányra levele lenn a fák alatt.

Messzire hallik szárnya suhogása —
Ott lenn remegve száguld szét az őz;
Varju, holló csatára kelni gydva,
Tovarebben, hisz tudja, hogy ki győz!...

Egyszerre csak hatalmas dörrenéstől
Lesz hangossá az órjás rengeteg,
A sziklafal százszor mennydörgi vissza
És hangjától a föld is megremeg.

Sokáig harsog végig a határon,
Soká perog még nyomán a levél,
Mig őszi jussát vissza foglalhatja
S tovább süvölt a hűvös őszi szél...

... A lég királya ott fekszik a porban
És diadallal nézi a vadász.
A haldokló, bár végperceit éli —
Mozdulatára éberen vigyáz.

Kinyujtott karma készen áll a harcra
S noha sebéből patakzik a vér:
A végső cseppig magát meg nem adja
És jaj annak, ki most hozzája ér!...

... A távol falu estharangbugása
Halkan szűrődik át a lombokon.
Maddár elül és a futó vadaknak
Nyugalmas enyhet kínál a bokor.

A hold megindul mérhetlen útjára
S ezüst fényét a tisztásra veti,
Hol a hulló lomb, lágy harangszó mellett,
A végtelen királytát temeti...

Petőfi apróságok.

I.

A komédia vége.

Aszódi diák korában fülig szerelmes volt Petőfi Borecsába, az akkor Aszódon időzőt szintársulat egyik fiatal színésznőjébe, annyira, hogy miatta színészszté akart lenni s a társasággal menni. Az igazgató azonban csak ugy volt őt hajlandó társulatába fogadni, ha előmutatja iskolai bizonyítványát.

Elment tehát tanárához, Korenhez s bizonyítványát kérte, mert, mint mondá, nem akar tovább ott maradni és tanulni, hanem színész akar lenni.

— Majd adok én neked, — telelt Koren, — színészetet! — s olyasvalami után nézett, amivel a nadrágokat szokta volt porolni; de amig ez előkerült, Petőfinak már csak hull helyét találta.

Petőfi azonban tudta, hogy a mi halad, el nem marad, s ezoknálfogva kertülté az iskolát.

Koren azonnal irt az apának, s arra kérte, siessen Aszódra, mert fia rossz uton van s attól lehet tartani, hogy ha a színészek elmennek, Sándor is utánuk oldja a kerekét.

Az apa Koren levelére elis utazott Aszódra. Midőn Sándor meglátta, élébo sietett és megakarta csókolni kezét; de ő visszarántotta mind a két kezét s így szólt:
— Előbb megkérdem Koren irtól, hogy jó

szükséglet szerint — ennek a lakáspénznek bizonyos százaléka nyújtatnék lakásbérül a különböző helyeken lakó tisztviselőknek.

A vármegye székhelyén élő tisztviselők nyomban a célba vett rendezés közti tudomásra hozatala után — lelkiismeretes alapossággal összeállított adathalmaz csatolása mellett — kérvénnyel fordultak a pénzügyi kormányhoz, hogy a városban lakó tisztviselők lakbér-osztályát az addigi másodosztálynak megfelelőleg 90%-ban állapítsa meg, ami, tekintve a mindinkább előtérbe nyumuló lakásuzorát, nem is volt szerénytelen kívánság.

A tisztviselői kar azonban került utakon a napokban arról értesült, hogy Turócszentmárton nemcsak a 90%-os lakbérosztályba nem került, hanem egyenesen a 60%-os osztályba degradáltatott, mely osztályba történt besorozás az itt élő tisztikarra nézve csak elenyésző, lényegtelen javulást jelent.

Érthető tehát az az elkeseredés, mely a hír hallatára a tisztviselői karnál kifejezésre jutott. Nyomban meg is indult a mozgalom, hogy ez a sérelem, ha még lehetséges, kellő uton reparáltassék.

Hétfőn este értekezletre gyűlt össze a tisztikar, melyről a városban élő tisztviselők közül senki sem hiányzott. Az ülést *Zathureczky Imre* árvászéki elnök vezette, a ki nyomban az értekezlet megnyitása után átadta a szót *Csepessányi Sándor* tb. főjegyzőnek, az értekezlet előadójának, ki röviden vázolta a közutudomás szerinti hírt, indítványt tett, hogy a vármegye főispánja által vezetendő küldöttség útján kéressék fel a pénzügyminiszterium, hogy a tisztikarra sérelmes beosztást változtassa meg s a megye székhelyét kedvezőbb százaléknak megfelelő beosztásba helyezze.

A tett indítvány egyhangú lelkesedéssel elfogadtatott s nyomban meg is választották a szervezendő küldöttség tagjait. A választás

szerint a következők kéretek fel a küldöttségben való részvételre: *Beniczky Kálmán* alispán, *Zathureczky Imre* árvászéki elnök, *Law Adolf* dr. tiszti főjegyző, *Ujhelyi Attila* főszolgabíró, *Jausz Sándor* erdőfőfelügyelő, *Csepessányi Sándor* tb. főjegyző, *Herkely K.* kir. járásbíró, *Boleman János* dr. tiszti főorvos, *Boldis Ignác* igazgató, *Frank Sándor* adóhivatali ellenőr, *Redza Pál* postastiszt és *Dugovich Titus*, lapunk felelős szerkesztője.

Az értekezlet elhatározta, hogy tiszteletteljes kérelméről értesíti a vármegye főispánját, ki már előzetesen kilátásba helyezte, hogy tudakozódní fog a m. kir. pénzügyi kormány állásfoglalása tekintetében s értesíteni fogja a küldöttség tagjait, hogy mily eredményeket várhat a küldöttség a pénzügyi m. kir. miniszter elé terjesztendő kérelem benyújtásáról.

Az értekezlet az elnök, több oldalról történt panaszos felszólalás után berekesztette.

Roméljük, hogy a pénzügyminiszter tisztviselőink ügyét közmegelegedésre fogja elintézni, amit ez a tisztikar joggal meg is érdemel.

—r—

Küzdelem az alkoholizmus ellen.

Az a széleskörű társadalmi mozgalom, a mely az utolsó időkben dicséretreméltó buzgósággal harcra szólítja az alkoholizmus ellen küzdők táborát, mutatja legjobban, legeklatánsabban azt a retentő bajt, azt a véghetetlen nagy veszedelmet, melyet ez az elharapódzott állatias szenvedély a köznépet, de főleg a munkásosztályt illetőleg magában rejt. Testileg, szellemileg degenerálja lassanként azt az osztályt, melyre a nemzetnek a jövő nagy munkájában, ha haladni és élni akarunk, feltétlen szüksége van.

Kétszeres, humanitárius és hazafias kötelessége tehát a hatalom jelenlegi birtokosai-

nak gondoskodni arról, hogy a mindinkább nagyobb mérvet öltő iszákoskodásnak a legszigorubb törvényhozási intézkedések által eleje vétsékek, ha csak végső pusztulásnak nem akarjuk engedni azokat a munkáskezeket, melyeket az új Magyarország megépítésénél foglalkoztatni akarunk.

Igaz, hogy az alkoholizmus ellen küzdők nagy fába vágják a fejszéjüket, mikor egy már nagyon is elharapódzott emberi szenvedély visszaszorítására vállalkoztak, de kitartással, lelkes munkálkodással, a törvényhozás és a társadalom közreműködésének bevonásával elérhetnek mégis annyit, hogy küzdelmük legalább a jövőre való kihatásában nem lesz eredménytelen.

Véleményünk szerint, ha eredményeket akarunk felmutatni e téren, első sorban oda kell törekednünk, hogy a *pálinkához való hozzájutást* minden téren megnehezítsük. Ezzel nem akarjuk azt mondani, hogy a felállított nehézségekkel egyszerre gátat vetünk az alkoholizmus veszedelmének, de ez az intézkedés minden esetre hozzájárulna ahhoz, hogy a pálinkaélvezők száma a jövőben csökkenjen, illetőleg ne az eddigi arányban szaporodjék. Szóval, ezek oly megelőző intézkedések volnának, melyeknek nevelő hatása elmaradhatatlan volna arra az osztályra nézve, melyet e rut és ocsmány szenvedély karjaiból kiragadni akarunk.

Ennek a kérdésnek, a pálinkához való hozzájutás megnehezítésének aktualitását a tervezett új partitörvény revíziója, illetőleg az ezzel kapcsolatban készített, az ipari munkának vasárnapi és tünepnapi szüneteltetéséről szóló törvényjavaslat tervezete adja meg, mely ugylátszik hasonló intencióktól vezéreltetve, ez irányban már is bizonyos intézkedéseket tartalmaz.

A törvénytervezet 14. §-a nevezetesen a következőket mondja: Azok az italmérések, amelyekben az engedély szerint kizárólag égetett szeszszesitalokat szabad kimérni, munkaszüneti napokon az említett időn kívül nyitva tartható ugyan, de a megállapított időn kívül égetett szeszszesitalokat az üzletben kimérni vagy árusítani nem szabad.

A korlátozásnak ily csekély mérvé nem eléggé ki a mi kívánságainkat. Nem eléggé ki pedig azért, mert az időtartam, mely az égetett szesz elárúsítására fenyhagyatott, teljesen elégséges arra, hogy az alkoholista kielégítse azt a szenvedélyt, melyre állatias érzése ösztönzi.

Szigorubb rendszabályra lesz szükség. Az égetett szesz árusító kereszmákat már akkor be kell zárni, mikor a munkás hetikeresményéhez hozzájut. Vagyis be kell zárni szombat este 6 órától hétfő reggelig. Ez megfelelne annak a törekvésnek, hogy a munkásra nézve oly időben neheztessék meg a pálinka élvezete, mikor az élvezethez szükségelt pénzszel rendelkezik. Ez szolgálna igazán és becsületesen az a cél, mely a tervezetbe illesztett. Ezért kívánatosnak tartjuk, hogy a törvénytervezet 14. §-a ekkép módosítsassék.

A nyugat fejlett államai, így pl. Anglia, már hosszú idő óta életbeléptette ezt a rendszabályt s mint a statisztika adatai bizonyítják, nem is minden eredmény nélkül.

Ez az elv azonban már nálunk is hódít. Az *elsőik közt volt vármegyénk*, mely hasonló szabályrendeletet alkotott az égetett szeszsz-

viseled-e magadat? — s intett neki, hogy kövesse.

Petőfi lehorgasztott fővel haladt mellette, azon gondolkodva: nem volna-e jó odább állani? De mindthogy atyja szemmel tartotta, elhagyott ezzel a szándékkal és követte őt Korenhez.

Koren a történeteket híven elmondta az apának, aki mogorván hallgatta végig kedves Sándor fiának viselt dolgai. A fiu lakására visszatérve, az apa észrevétlenül becsukja az ajtót, aztán szótlanul felnyitá utitáskáját s olyasfélért vett ki belőle, amivel a marhákát szokták terelni s kegyetlenül elverte fián a port, közbe-közbe felkiáltva:

— Hát kell-e Borcsa? Kellenek-e a komédiások?

Ilyeténképen megpuhitva, Sándor mindent megígért apjának, amit csak óhajtott s ezzel vége is szakadt a Borcsával s az aszódi színészekkel folytatott komédiának.

(Székely S. főjegyzése.)

II.

Korán megnyilatkozott önéret.

A pápai főiskolában egyik szombaton délelőtt több diákok megidéztek káváházi mulatságrt. Az idézések végén ott állt: „13-ik ügy. Petrovics Sándor.”

A megidézett diákok ilyenkor a kapu alatt levő széles termésköveken ácsorogtak, amíg rájuk került a sor. Telen volt s kegyetlen hideg. Ott volt Petrovics Sándor is, egy

vörös galléros kopott köpenyben, amelynek jobb szárnyát bal vállára vetette s didergett a többiekkel együtt. Csizmájának sarka annyira ferde volt, hogy nem is a talpán járt, hanem az oldalán.

Egyik kisebb diák, akinek neve szintén ott volt a fekete táblán, megszólította:

— Petrovics ur, hogyan történetelt az, hogy bakancsa nem oldavást, hanem fent a fejének kellő közepén lyukadt ki?

Mire így felelt Petrovics:

— No lássa csak! Még a csizmám is azt mutatja, hogy én nem vagyok olyan ember, mint a többi!

III.

A molnármester következtetése.

Általános, bevett szokás volt hajdanta, hogy a színészi osztály pályájukat változtatott református tanulókból telt ki. Még most is nagy többségben van e felekezet a művészet ezen ágánál képviselve. Legkevesebb pedig köztűnk az evangélikus.

Egyszer Petőfi vándorszínész korában valamelyik alföldi kis városban keresztül utazván, megismerkedett egy becsületes molnármesterrel, aki nagyon jó volt hozzá. Az első szónál bizalmasan megveregette a Petőfi vállát, mondván:

— Hát maga színész? No annak örtlök, mert — én is kálvinista vagyok.

(Jókai, Tarka Élet.)

italok korlátozása tekintetében. Igaz ugyan, hogy az akkor megalkotott szabályrendelet nem hagyott jóvá, de ma, ha igazán barátai vagyunk az alkoholizmus elleni küzdelemnek, csüggedés nélkül meg kell ismételnünk ezt a böles és áldásos határozatot s úgy hisszük, hogy ennek a határozatnak a jóváhagyása a jelen viszonyok közt már elmaradni nem fog.

A pálinkához való hozzájutás megnehezítésén kívül szigorú, de inkább erkölcsi értékű büntetéssel kell sújtani az alkoholistát abban az esetben, ha a rendőrhatalóság által részeg állapotban találtaték. Így például az új választási törvénybe fel kellene venni egy oly pontot, hogy az az alkoholista, ki részeg állapotban botránnyt okoz, a választói jog gyakorlásától végkép eltiltatik.

A korlátozóztó kimérési idő megszögőjét pedig másodszori esetben már a kimérési jog elvonásával kellene büntetni, de akkép, hogy az ily büntetéssel sújtott egyén italmérési joghoz egyáltalán ne juthasson.

Ha megteesszük ezeket az intézkedéseket, akkor is keveset tettünk ugyan, de mégis nagy lépéssel vinnék előre az antialkoholizmus ügyét azon nemes cél felé, mely az emberiséget e pusztító nyavalyától megszabadítani kívánja.

Amint értesültünk, az égetett szesz kiméréseinek korlátozása iránt már a legközelebbi vármegyei közgyűlésen indítvány tétetik s mi meg vagyunk győződve, hogy ehhez az indítványhoz a vármegye közönsége egyhangulag hozzá fog járulni, mert ezzel a legszentebb ügy, az emberiség ügyének szolgálata céloztatik.

Darányit a felsőstubnyaiaknak.

Kétségtelen dolog, hogy Darányi Ignác földmiveltügyi miniszter lelkes és igaz barátja annak a népnek, melynek jóléte felett örködni, szükségletei felől gondoskodni hivatva van. Nem mulaszt el egyetlen alkalmat, hogy tettekben ne dokumentálja azt az igazán atyai szeretetet, mely e kiváló és nagy minisztert a földmivelőnappal összeköti. Keze ott van mindenütt, hol a nyomorba jutott köznép érdeke az ő közbelépését, az ő gondoskodását szükségeli.

Nagy és nemes szívének meleg szeretetét tükrözi vissza az a bőkezű adomány is, mellyel a felsőstubnyai szorgalmas németiség nyomorának enyhítésére, szép virágzásnak indult állattenyésztésének felségélyezésére, illetve megmentésére sietett.

Tudjuk azt, hogy az ősz elején Felsőstubnya község egy részét, körülbelül negyven lakóházat a hozzátartozó melléképületekkel egyetlenben, tűz pusztította el. Ez alk lomalmodaéget a szegény népnek mindene. Elesége, szénája, szalmája, szóval mindene a tűz martalékává lön.

Ily körülmények közt — eleség hiányában — nem maradt volna hátra egyéb, mint-hogy a szegény földmivelő nép potomáron tulajdon nagy gondnal felnevelt szarvasmarhákat, mivel nagy szegénységben a szarvasmarhákat áttelelni képtelenek lett volna.

A nép érdekeit szívéen viselő papja utján az illetékes faktorok is értesültek a felsőstubnyaiakat fenyegető veszedelemlről, akik azután Darányi miniszterhez fordultak állami segélyezésért.

A miniszter válasza a mult héten meg is érkezett. De nemcsak a válasz, hanem a válasszal majdnem egyidejűleg érkezett meg az a háromszáz métermáza széna és ugyanannyi szalma is, amit a miniszter tárcája terhére a felsőstubnyai állattenyésztők felségélyezésére engedélyezett.

Elképzelhető a nyomorba jutott nép öröme, melyet e nagylelkű adomány felett érzett. A nagy gondoktól megszabadult gazdák örökre hálásak maradnak e nemes gondoskodásért. Darányi Ignác jótette feledhetetlen lesz Felsőstubnya népe előtt.

De e jótétemény nyomokat hagy a Felvidék többi községeinek lakóinál is, mert belátják, hogy ha baj és nyomor fenyegeti a népet, a kormány atyai keze rögtön ott van a szűkölködők közt. Belátják, hogy nem a domagógok, hanem kizárólag csak a magyar kormány részéről várhatják azt a segítséget, melyet a nép jóléte megkíván.

H I R E K.

Az új jubileum kereszt. Az osztrák császári jubileum alkalmából alapított jubileumi keresztet az elmúlt héten osztották ki a Besztercebányán állomásozó közös, honvéd és esendőrségi tisztek közt. Az új kereszt igen tetszetős külsejű és a következő körirat ékesíti: Exercitus universus. Francisco Josepho Primo Imperatori Regi Domino Nostro Hoc Fidei Perpetuum Signum.

Igazgató választmányi ülés. A Fmke központi igazgató választmánya 1908. dec. 18-án fél 12 órakor Nyitraán, a város háza nagytérben ülést tart. Tárgysorozat. I. Az elnökség időszaki jelentése. 1. A nyitrai közművelődési ház. 2. Az Orsz. Közművelődési Tanács és a Fmke együttes akciója Nyitra, Hont és Bars vármegyék analabétiainak magyar olvasásra és írásra való tanítása iránt. 3. Az egyesületi óvodákról. 4. A Fmke könyvtáiról. 5. A törvényhatósági választmányokról. 6. Halálózások és új tagok. 7. Az egyesület pénzügyei. II. Kérvények. 1. Stubnyafürdői állami iskola könyvtárát kér. 2. Az Országos Közművelődési Tanács az évi tagsági díj megállapítását kéri. 3. A füzési evang. iskolaszék iskolája fölépítésére segélyt kér. III. Indítványok. 1. Az elnökség indítványa a Magyar Képzőművészeti Társulatba való belépés iránt. 2. Fodor János zsolnai tanár indítványa a felvidéki magyar társadalmi egyesületek egyesítése iránt. 3. Az elnökség indítványa több könyvtárkezelő jutalmazása iránt.

Kijelölés. A budapesti kir. ítélőtábla elnöke a besztercebányai törvényszék területén működő esküdtészek elnökévé 1909. évre *Boleman Lajos* kuriai bír., törvényszéki elnököt, helyettesévé pedig *Láng Ernő* dr. törvényszéki bírót jelölte ki.

A közigazgatási bizottság ülése. A vármegye közigazgatási bizottsága havi rendszerű ülést a folyó hó 12-én tartotta meg. Az ülés lefolyásáról az idő rövidsége miatt csak jövő számunkban referálhatunk.

Huszonöt év ünnepe. Szép és megható ünnepély keretében tartották meg f. hó 5-én este a Ks.-Od. vasút rutikai főszertáráának alkalmazottjai *Mátyás Béla* és *Windt Adolf* főszertárnokok 25 éves szolgálati jubileumát. Az ünnepélyen résztvettek a főszertári alkal-

mazzatokon kívül a magyar, valamint az osztrák vonal összes főszertáráinak alkalmazottjai is. *Perényi Román* főellenőr és főszertárnök megható szavakkal köszöntötte fel az ünnepelteteket és méltatva azon vaszorgalmat, mellyel a vasutat ilyen hosszú időn át szolgálták, átadta az ünnepelteknek a személyzet ajándékát, egy-egy értékes aranygyűrűt. Azután még számos beszéd következett, melyek után a társaság táncra kerekedett és csak a késő hajnali órákban oszlott szét.

Eljegyzés. *Friedländer Sándor* Sajóváronkonyról eljegyezte *Fischer Lajos* helybéli vaskereskedő leányát: Ernát.

Petőfi ereklyék. A budapesti Bajza-utcán befejezéshez közeledik a Petőfi-ház átalakításának munkája. Az érdekes muzeumban *Petőfi* ereklyéin kívül *Jókai Mór*nak és a költő több kortársának emléktárgyait is kiállítják. A muzeum ünnepies megnyitása 1909. március 15-én lesz, tehát a *tárgysorsjáték* húzásának megejtése után egy héttel. A Petőfi Társaság ismételve kéri a közönséget, hogy a Petőfi-ház létesítése és fentartási költségeire rendezett 1 koronás sorsjegyeinek vételével és terjesztésével támogassa kulturális és hazafias törekvést. A gazdag nyერeményekben bővelkedő sorsjáték sorsjegyei megrendelhetők a Petőfi Társaság irodájában: Budapest, IX., Boráros-tér 2. sz. alatt.

Zavarok a helybéli zsidó hitközségben.

A helybéli izraelita hitközség adókövető bizottsága *Laac Adolf* dr. hitközségi elnök vezetésével mellett az elmúlt vasárnap ülést tartott. Miután pedig az adókövető bizottság tagjai a közgyűlés határozatával és az eddigi gyakorlattal szemben ellenkező álláspontot tettek magukévá, ennek következtében — mint értesültünk — a hitközség elnöke lemondott állásáról. Az elnök lemondását nyomon fogja követni az előjárásági tagok lemondása.

Miklós a mártír könyörög. *Juriga Ferdinánd* országgyűlési képviselő, tót nemzetiségű mártír viselt dolgaról eléggé tájékozottatva van a közönség. A többi közt tudja azt is, hogy a nagyságos és főtisztelendő ur többrendbeli igazság miatt ezidő szerint vendége a váci államfogláznak. A reabszorbott büntetés háromnegyed részét most iltte le a nagyságos ur. Természetesen, hogy már megunt a dícsőséget, mert utóvégre is ez nem kellemes dolog. Folyamodott tehát az ügyészséghez, hogy mint kifogástalan viselkedést fogolynak, a még hátralévő részt engedjék el, illetve helyezték szabadlábra. Az ügyészség azonban úgy gondolkozik, hogy aki oly kihívón tudott viselkedni a bíróság előtt, mint ahogy *Juriga* ur viselkedett, viselje is annak konzekvenciáit s a fogoly ur kérelmét elutasította. És ez így van helyesen, *Juriga* Nándor egyáltalán nem az ember, kivel szemben a magyar bíróságok kegyelmet gyakorolhatnak.

A korosolyapálya elnöksége kéri az aláírókat, hogy az évadjegyeket *Moskóczi József* urnál legkésőbb e hó 20-ig átvegyék.

Szerencsétlenség a gép mellett. *Bolejo János* 53 éves napszámos, zónóváraljai lakos, négy gyermek atya, e hó 7-én délután *Horicska Ignác* zónóváraljai gazdánál a cséplőgép mellett foglalatokodott, miközben a gép egy szerencsétlen pillanatban balkezét elkapta s azt teljesen összezúzta. — A szerencsétlen

embert nyomban behozták a helybeli kórházba, hol balkarját és jobb keze négy ujját operálni kellett. A vizsgálat megindult abban az irányban, hogy nem terhel-e mulasztás a munkaadót a szegény emberrel történt balesetért.

Vigszinpad Turócszentmártonban. Már négy napja tartja előadásait Radó Sándor 8 tagú társulatával az áll. iskolák tornatermében, azonban tres ház előtt. Hogy miért nem látogatottak az előadások, nem tudjuk megérteni. Pedig a műsor változatos s Radó törekvő, kisdéd csapatával kitűnő s élvezetes előadást nyújt s megérdemli a pártfogást.

Uj izraelita hitközség. Már néhány hét előtt megemlékeztünk arról a mozgalomról, mely a ruttkai zsidóság körében megindult azzal a céllal, hogy Ruttká, mely eddig a helybeli izraelita hitközséghez tartozott, anyahitközséggé szerveztessék. A mozgalom eredménnyel járt. Alapszabályai elkészültek s jóváhagyás végett most terjesztették fel a m. kir. vallás- és közoktatásügyi miniszterhez.

Ingeny megtekinthető és a vásárlásra nem kötelező *Svehla János* turócszentmártoni kárpitos és bútortakarós valódi mahagóni hálószoba- és palliander ebédlő-butorokból, továbbá saját készítésű masszív szoba- és konyhabutorokból stb. stb. berendezett rak-tára, mely — az árakra való tekintettel is — versenyképessé lett bármely nagyvárosi hasonló üzlettel szemben.

Tolvaj cigány. *Gregor János* bisztricskai lakos panaszt tett a helybeli csendőrpáncsnokságnál, hogy a f. hó 9-én éjjel zárt istállóból, ismeretlen tettes, két darab bárányt ellopott. A csendőrség lelkiismeretes nyomozás után megállapította, hogy a tolvaj *Focuzna Simon* szentpéteri cigány volt. A tolvajt a csendőrség letartóztatta. Ugyancsak tolvajlásért jelentette fel a nevezett cigányt *Hatala János* jahodniki lakos is, kitől egy 1 éves malacot lopott el ez a közveszélyes zsviány.

Üldözött plébános. A lelketlen pánszláv igazgatások következtében csendőrök asszisztálása mellett tudta csak megtartani Lucska installációját a hazafias magyar érzelmi *Szmizsár Bertalan* római kath. plébános, akit *Párvy Sándor* székesi püspök nevezett ki az elesapott pánszláv érzelmi, magyarul *Moys* lucska plébános helyébe lelkipásztoral Hónapokon keresztül — amint azt annak idején megirtuk — veszedelemben forgott az élete az uj plébánosnak, akit a lucska főlizgatott tót lakosok bojkottáltak. A lelketlen agitátorok nem érték be azzal, hogy a híveket visszatartották a templomból, hanem a magyar-érzelmi lelkes ellen napról-napra meggyalázó érzelmi tettek közé a tót lapokban. A megrágalmazott plébános a bíróság előtt keresett elégtételt a rágalmozásokért. Sajtőpört indított a „Slovenský Týždenník“ ellen, mely rendes szokása szerint strómant állított Buzák András személyében szerző gyanánt a bűntető bíróság előtt. A folyó hó 5-én tárgyalta ezt a sajtőpört a bűntető törvényszék *Jam-nitzky* dr. bíró elnöklésével. A tárgyaláson Buzák nemcsak hogy elvállalta a cikk szerzőségét, de még a valódiság bizonyítását is kérte. A bíróság közérdek címen helyt adott ennek a kérelmének, s kihallgatott őt tanut. Ezek közül kettő semmit sem tudott. Egyedül Melkó Katalin nevű napszámosasszony, aki egyike a panaszos plébános legelkeseredettebb ellenségeinek, vallotta azt, hogy 1907. évben Anna napján látta *Szmizsár* plébánost éjjel

után két óraker ittasan hazatántorogni. E tanu vallomásaival szemben a plébános őt tanura hivatkozott, hogy a kérdéses alkalommal már tíz óraker anyjával együtt ment haza teljesen józan állapotban. Kihallgatták saját kérelmére tanuként magát a plébánost is, aki részletesen elpanaszolta, hogy mennyi üldözöttségben volt része azóta, mióta Párvy püspök őt az elesapott magyaryitől volt plébános helyébe lelkipásztoral Lucska kinevezte. A hívek nemcsak hogy kigúnyolták, de még életére is törtek. Mindezt az ellenséges viszonyt nagyban szította és hathatóan előmozdította a Slovenský Týždenník című lap, amely a pánszláv agitátorok jóvólátból minden egyes lucska tótnek rendesen jár. A bíróság bűntönök mondotta ki a strómanként szereplő Buzák András a rágalmozás sajtóvétségében és ezért három havi fogházra, 120 korona pénzbüntetésre, valamint a perköltségek megfizetésére ítélte. A vádlott az ítélet ellen föllebezéssel élt.

A nagy karácsonyi vásár ezidén különösen versenyre készíti kereskedőinket egymással. Valószínű, hogy valamennyi közül *Teszák S.* jóhírű óras és ékszerész vinné el a győzelmi jelvényt, mert a karácsonyi ajándéktárgyaknak oly kiválósgait árusítja, melyeket seholsem vehet egységként a közönség.

Munkásszerenésétlenség. *Ondrisek Sámuel* turáni gözlőrezi munkás saját vigyázatlansága következtében, balkezére ejtette a gyalu vashengerét, mely a szerenésyten ember ujjait teljesen összezúzta. A megsebesült munkást lakásán ápolják.

Osaldóni emberi dolog, de nem okvetlenül kell. Ha e névre: „Réthy“, figyeltünk, úgy nem esalódunk, hanem eredeti pemetfele-cukorkát kapunk 60 filléret, még pedig egy kedvelt régi magyar háziszert, mely köhögés, rekedtség és hurotos bántalmak sok ezer esetében oly kitűnően bevált. De vigyázzon, hogy a doboz és a cukorka minden darabján rajta legyen a „Réthy“ név.

A legveszedelmesebb időjárás ez a mostani, amikor a hó hol elolvad, hol össze-fagy s a nedves hideg át és átjárja az ember testét. Óvakodjunk tehát attól, hogy magunkat könnyelműen kitégyük az időjárás szélsőségeinek, amelyek már számtalan emberi szervezet pusztulását okozták. Alkalomszerű egyttal, hogy figyelmebe ajánljuk a közönségnek, olvassa el az „Értekezés a villamos gyógymodról“ című könyvet, mely élvezetes tudományossággal mondja el, hol keressük meg a gyógyulás útját, ha csuszban, közvényben, fej-, hát- és egyéb tagok szakgatásában s bármely ideghajban szenvedünk. A könyvet ingyen és bérmentve zárt borítékban küldi meg mindenkinek az „Elektro Vitalizer“ Orvosi Rendelő Intézet Budapest, Károly-körút 2. fölemelet 50 sz.

Már nem szükséges fővárosból ajándéktárgyakat hozatni!

Itt van **STEINER LAJOS** kép- és diszmuáru üzlete Turócszentmártonban, kinek üzletében minden szem gyönyörködhetik e remekszép darabokban. Ajánlja jubileumokra szánt tárgyait. Elvállal ezüst- és aranylakodalmi ezüst koszorúkat és műcsokrok elkészítését.

Készít kis fénycép után nagy faliképeket.

Nagy raktár: mindenféle képek, keretek, tükrök, szobrok, pálmák, níppek és különféle szabadiszkekben.

ISKOLAI ÜGYEK.

Jóváhagyott számadások. A vallás- és közoktatásügyi miniszterium a folyó december hó 1-től kezdődőleg a következő iskolák számadásait hagyta jóvá: Nagycsepcsény 1907/98.. Szucsány 1907/98., Kostyán 1907/98.

Megerősítés. A besztercebányai megyés püspök önméltósága f. évi 2082. sz. leiratával megerősítette a szklenői kath. iskolaszék által *Stricz Rusznák Józsefnek* tanítóvá történt megválasztását. Egyben áfirt a vármegye közigazgatási bizottságához, hogy az újonnan megválasztott tanító részére államsegélyt eszközöljön ki.

Tudomásul. A nagyméltóságu vallás- és közoktatásügyi miniszter ut f. é. 87641. sz. rendeletével „A Föld a legujabb fölfedezések nyomán. Magyarul szerkesztette Gönczy Pál, a m. kir. közoktatási miniszter rendeletéből Kiadta Felki János Prágában“ feliratu földgömböt fogyatékos és elavult tartalma, valamint a közjogba ütköző hibái miatt a laza összes elemi, polgári iskolákból kitiltotta.

Szerkesztésért felelős: **Dugovich Titus.**

Helyettes szerkesztő: **Boldizsár Boldizsár.**

Kiadótulajdonos: **Moskóczy Ferencsz.**

Verszegénység

ellensúlyozásul tessék SCOTT-féle Emulsiót használni, amely a vért gazdagítja és a test husát szilárdá és egészségessé teszi.

A SCOTT-féle Emulsió



Az Emulsió vásárlásánál a SCOTT-féle módszer-íveletet — a halászt — kérjük figyelembe venni

egyaránt hatásos fiatalnak és öregnek. A gyors javulás meglep és kielégít.

Próbálják meg

és meg fognak erről győződni, mint ahogy ezren és ezren meggyőződtek róla az utolsó 32 év lefolyása alatt.

Egy eredeti üveg ára 2 kor. 50 fillér.

Kapható minden gyógytárban.

Védjegy: „Horgony“

A Liniment. Capsici comp., a Horgony-Pain-Expeller

egy régiónak bizonyult háziszert, mely már sok év óta legjobb fájdalomcsillapító szernek bizonyult köszvényel, oszánál és meghúléseknél, bedorzólesésekben használva.

Figyelmeztetés. Silány hamisítványok miatt bevásárláskor óvatossá legyünk és csak olyan üveget fogadjunk el, mely a „Horgony“ védjegyvel és a Richter cégjegyzéssel ellátott dobozban van csomagolva. Ára üvegekben K-80, K 1.40 és K 2.- és ügyszálán minden gyógyszerésztárban kapható. — Főraktár: **Török József** gyógyszerésznél, Budapest.

Dr. Richter gyógyszerész-tára az „Arany oroszlanhoz“.

Prágában, Elisabethstrasse 5 neu.
Mindennapi szétküldés.

Turóc vármegyei raktár: **Schönaich Viktor** gyógyszerésznél Zníováralján — és **Toperczer Sándor** gyógyszerésznél Turócszentmártonban.

Még azokat is, akik éveken át
mást használtak, meghódította

a valódi

ERŐ SÓSBORSZESZ,

mert mindazt egyesíti magában, amit egy igazán jó és hatásos házi szerből várni lehet. — Öre az egészségnek, fertőtleníti, erősít és edzi az izmokat, fájdalomcsillapító. Páratlan mint szájvíz, haj- és bőrápoló szer. Szükséges minden háztartásban.

Kapható mindenütt 30 fill., 40 fill., 1 és 2 koronás üvegekben.

Postán 10 kis üveget 3 koronáért küld utánvétel vagy a pénz előzetes beküldése után

KOSMOS labororium, GYŐR.

Kapható mindenütt!

Saját termései, jó minőségű

egri borok

hektoliterenként 40 koronáért

kaphatók:

Dr. Pressler Árminnál

Egerben.

50 litertől fölfelé.



Köhögés, rekedtség és hurut
ellen nincs jobb a RETHY-féle
pemetefü-cukorkánál!

Vásárlásnál azonban vigyázzunk s
határozottan RETHY-félét kérjünk,
mivel sok haszontalan utánzata van.

Egy doboz ára 60 fillér!

Hízórolag csak RETHY-félét fogadjunk el!

Csekély haszon! Nagy forgalom!

Karácsonyi és újévi ajándékok!

Fali-, inga- és zsebórák; arany és ezüst ékszerek;
valódi ezüst és kinaezüst tárgyak, gramofonok stb.

Kitűnő precíziós órák kezeség mellett!

TESZÁK S.

órák és ékszerész Turócszentmártonban, főtér.

Oleó árak! Nagy választék!

Szapatőrümi levélpapíros kapható
MOSKOCZI FERENCÉ
könyv- és papírkereskedésében
TURÓCSZENTMÁRTON.
Ára 2 korona 40 fillér és 8 korona.

Legöregebb és legelőkelőbb teafaj!



Kapható minden jobb, hasonló üzletben.

Magyar
forrás!

Húgyhajtó és húgyoldó!

Magyar
forrás!

SZULTÁN-FORRÁS

Nagyon kellemes, tiszta ízű, szénsavban gazdag, lithion-tartalmu ásványvíz.

Gyógyító és üdítő ital!

Lithium tartalma következtében sikerrel alkalmazható vese-, húgykő- és hólyagbajok
esetében, továbbá a légző- és emésztőszervek hurutos bajainak gyógyítására.

1 rekesz, 50 félliteres palack 15.— K. — 1 rekesz, 25 egyliteres palack 11.— K.

SZULTÁN Lithion-gyógyforrás vállalat.

Kütkelőség és központi iroda: Igazgatóság: BUDAPEST,
EPERJES. IV., Ferenc József-rakpart 22. sz.

Kapható már külföldön: Angliában, Amerikában, Franciaországban, Belgiumban.

Vezérképviselő: Moskóczi József, Turócszentmárton.

Óh jaj!



Megfojt ez az átkozott
köhögés!

Köhögés, rekedtség

s elnyálkásodás ellen gyors s biztos hatású

Egger mellpasztillái

az étvagyat nem rontják és kitűnő ízűek.
Doboz 1 és 2 korona. Próbadoz 50 fillér.

Fő- és szétküldési raktár:

„Nádor“ gyógyszertár

Budapest, VI., Váci-körút 17.

Éljen!



Egger mellpasztillája
hamar meggyógyított!

Kapható Turócszentmártonban:

TOPERCZER SÁNDOR GYOGYSZERTÁRÁBAN.



Elsőrendű garamvölgyi

tűzi bükkfa

kapható:

Büchler Márk

fakereskedőnél

Turócszentmárton.

4407/1908. sz.

Pályázati hirdetés.

A tótrónai (Turóc vármegye) körorvosi állásra ezennel pályázatot hirdetek.

Ezen állással a következő javadalom jár:

1. Kezdődő törzsfizetés 1600 korona és négyszeri egyenkint 200 koronát tevő nyugdíjba is beszámítandó 5. éves korpótlék.

2. Az 1908. évi XXXVIII. t.-c. 17. §-a értelmében a vármegyei törvényhatósági bizottság által megállapítandó lakáspénz és a hivatkozott törvény 21. és 22. §-ai alapján ugyancsak a vármegyei törvényhatósági bizottság által szabályrendeletileg megállapítandó utiátalány és látogatási díj.

3. Vágóbiztosi díjak.

4. A kör községeiben levő trachoma betegek gyógykezeléséért az államkincstárból negyedévi utólagos részletekben fizetendő 600 korona trachomaátalány és 300 korona trachoma fuvarátalány.

Felhívom mindazokat, kik az állást elnyerni óhajtják, hogy szabályszerűen felszerelt kérvényüket hozzám 1909. évi január 1-ig nyújtsák be.

A választás kitzése iránt később fogok intézkedni.

Hivatkozással az idézett törvény 7. §-ra, megjegyzem, hogy a szóban levő orvosi körben a lakosság túlnyomó része a tót és német nyelveket beszéli.

Végül felemlítendőnek tartom, hogy a megválasztandó körorvos igazolni tartozik, hogy a trachoma felismerésében és gyógykezelésében kellő jártassággal bír, vagy hogy a szükséges ismeretek megszerzése végett a székesfővárosi Szent István kórház trachoma osztályát legalább 20 napon át látogatta, ami az említett osztály vezetőjétől nyert bizonyítványal igazolandó.

Stubnyafüredőn, 1908. december 3.

Zorkóczy,
főszolgabíró.

■ ■ ■ ■ ■ Teljes menyasszonyi berendezések! ■ ■ ■ ■ ■

SVEHLA JÁNOS

kárpitos és diszitó Turócszentmártonban.

Nagy butorraktár! • Temetkezési vállalat!

A közeledő karácsonyi ünnepek alkalmából ajánlom a n. é. közönségnek dúsan felszerelt raktáramat, ugymint: divánpárnákat, szobaszőnyegeket, függönyöket, ablakvédőket, szivarasztalkákat, képeket, tükröket, olajfestményeket, pálmákat, fali és álló etazsereket, kottatartókat, gyermekkocsikat, gyermekszánokat, író- és sakkasztalokat. Elvállal: tekeasztalbehúzásokat, szoba- és teremdiszitéseket és a legdivatosabb kárpitosmunkákat izléses kivitelben.

■ ■ ■ ■ ■ Saját asztalos műhely! ■ ■ ■ ■ ■

Váladi malajoni és pallisander butorok raktára!

Mindenkinek egyaránt legszebb karácsonyi ajándék a **Könyv!** Nagy választék Moskóczi Ferencné könyvkereskedésében Turócszentmártonban

A vásárlóközönség figyelmébe!

Értesitem a mélyen tisztelt vásárlóközönséget, hogy külföldi bevásárlási utamról visszatérve, üzletemben a legszebb karácsonyi és ujévi ajándékok ugymint: arany, ezüst és kinaezüst tárgyak kaphatók. — Különösen ajánlom: ezüst, nikkell és acél óráimat, melyek olcsóságuknál és jó minőségüknel fogva nagyon alkalmasak karácsonyi és alkalmi ajándéktárgyakul. Tisztelettel:

Scheinberger A., órák és ékszerész Turócszentmárton.

Wix Miksa

fűszer- és csemegekereskedése
Turócszentmárton.

Karácsonyi ajándékok
legalkalmasabb bevásárlási forrása.

Karácsonyfadiszek
dus választéka.

Indra-tea főráktára!

Valódi Jamaika Rum!

Bél- és hasi betegségek ellen!



CZIM: AZ ÚJSÁG
BUDAPEST RÁKÓCZI-ÚT 54.

Héda B.

fűszer-, csemege- és gyümölcskereskedése
Turócszentmártonban.

Karácsonyi ajándékok! Karácsonyfadiszek!

Fürth és Heller-féle cukorkák. — Koestlin-féle teasütemények. — Orosz és japán tea. Valódi angol tearum és likőrök, borok. — Littke-, Törley- és olasz pezsgők!

„M-i-i-t?” — „Papa megengedte! Hisz' valódi Jacobi-féle Antinicotin-cigarettahüvelyek fadóbozban!”



Figyelem! Csakis a „JACOBI” jelzéssel valódi! Minden fadóboz egy érdekes bűvészártyát tartalmaz.

Haltenberger Béla

Kassa

ruhafestő, vegytisztító és gőzmosó gyárainak képviselője:

Reisz Lipótnál, Turócszentmárton.

Nagy választék női kalapokban.

LEOPOLD GYULA

Bírdetés iróddja által Budapest, Erzsébet-körút 41. 200 angol nyelvű képviselet!

GARVENS-SZIVATTYUK

rendkívül olcsók,
csak elsőrendű minőség.

Kérjen határozottan!

Garvens-szivattyut

Garvens-művek, WIEN XX/9.
Levelezés magyarul és németül. Árjegyzék ingyen és bérmentve.

Tyukszemet, borkeményedést azonnal eltávolít a Kaiser-féle **TYUKSZEMHALÁL** ára 70 fillér.

A legjobb és legerősebb sóborszesz az

ERŐ SÓBORSZESZ

ára 2 K, 1 K és 30 fillér.

Postán szállítja utánvét mellett a **„KOSMOS”** vegyszert és kémiai laboratórium. **GYŐR, BAROSS-UT.**

Csemege-konzervek BARTA-féle erdei gyümölcskonzervek, zselé, szörpök, gabaró, kávé és fűszerek konzerveit, szemes borovicskát — legkisebb minőségben szállít — előkelőbb minőségben készíttetésével is a

BÉLHURUT (személtel gyomor- és legyőző győgyász) a BARTA-féle fekete és piros győgyóbor, kapható gyógyszerárúknál. 5 Dózet 8 K-át barmotve szállít.

Felkai Konzervgyár, Barta József

Felka (Közepmegye). — Kérjen árjegyzéket!

VÉRSEGENYSÉG, ÉTVAGYTALANSÁG, IDEGESÉG győgyátsára a leghatásosabb készítmény a **KRIEGER-féle TOKAJI CHINA-VASBOR.** Rendkívül hatásos nő, erősi, tisztítja a vért. Kis Greg Ára 6-20 bes. Nagy Greg 6 kor. Kapható gyógyszerárúknál. Postán küldi: **KORONA-GYŐGYSZERTÁR** Budapest, Kálvária-ter.

PLATSCHEK VILMOS

államert legolcsóbb, legezöldabb

FÉRFI- és GYERMEK-ruha áruháza
Budapest, IV., Központi Vároaház. (Károly-körút).

TRIVOLI fényképészeti és festészeti műtermében **BUDAPEST, VII., RÁKÓCZI-ÚT 30.** készülnek csak elsőrendű művészi kiviteiben fényképnagyítások, aquarell és olajfestmények. Másolatok selyemre, szőnyegre, fára, elefántcsontre stb. Brass, fűgglék, tü stb. anyagi anyagok. Porcellánba égetett fényképek selyemre stb. Mirel költségek ingyen és bérmentve árjegyzéket?



Doboz 2 kor.
Postal szállítást „FÉHER GALAMB” gyógyszerárú BUDAPEST, HUNGÁRIA-KÖRÚT 93
Naphalóminden gyógyszerben drogeriában.

Meglepo haladás! FICHTENIN

a legkiválóbb, szabadalmilag védett szer, mely mindenféle fészes a lakásban ép úgy, mint mindennemű berzsgó, vér- és levetettség és egyéb kór- és votéményben kártékony állat- káros és azok potótt asonnal megöli.

Legmegbizhatóbb védőszer oszanyog és darás ellen. Használati utasítás szerint való eljárás mellett biztosított a feltétlen eredményt.

Vesétképviselet Magyarországon részére!
DIAMANT és VADAS
Budapest, VII., Damjanich-u. 36. — Telefon 21-51

BOGDANY

szerencséje paratlan!

Vásároljunk osztály- sorsjegyet csakis **BOGDANY S.** fuvási sorsjegytára r.-l-nál BUDAPEST, KÁROLY-KÖRÚT 20

Dr. KOVÁCS KÉZPASZTÁJA
8 nap alatt 100% hat. — Tegőlye K 1-20 —
Dr. KOVÁCS győgytára Budapest, Gyár-utca 17.
„Tollott-titkok” ingyen.

Ha fáj a feje használjon azonnal **Beretväs - MIGRAIN - pasztillát,** mely 5 perc alatt minden fejfájást megszüntet. 1 doboz 1 kor. 30 fillér. — Minden gyógyszerárúknál és drogeriában kapható. Főraktár **BERETVÁS TAMÁS** gyógyszerárú KISPEST, Rákóczi-utca 2. ingyen postai szállítást 8 doboz rendelésnél

PARIS Szaloda
Szálloda: Simon FM
Budapest, VI., Váci-körút 28. em. 100 szoba 5-20 K-úú fejűhöz, kizárólagosul és vilányvilágiasul együtt Fürdő, elegáns kárház, étterem. Vilamos vasút megállóhely az oszere pályaudvarról hatók fók.

Melyik vendéglőben étkezik Budapesten?
Schuller Kaszinó-éttermében
VI., ANDRÁSEY-UT 39. sz.
Elsőrendű konyha! Naponta vacsorául!

Dr. KOVÁCS J. homöpatia rendelő-intézet
1022 Budapestban (Közep- és Kálvária-ter)
Budapest, Váci-körút 18. sz.
KATZER ezormentári elörszerek és az egész világon el vannak terjedve. Első és legnagyobb magyar elörszerek részve.